

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

СХОДОЗНАВСТВО. АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали

III Міжнародної науково-методичної конференції

6 травня 2022 р.

Харків – 2022

УДК 81'243
ББК 81.2
С91

Укладачі:

Н.В. Руда – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Л.М. Ямпольська – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

І.А. Скразловська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

К.Є. Жукова – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

О.Ю. Озерська – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Н.С. Самойленко – викладач кафедри східних мов ХНПУ імені Г.С.Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського-національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 6 від 15.06.2022*

Сходознавство. Актуальність та перспективи. Матеріали III Міжнародної науково-методичної конференції, 6 травня 2022 р. Х.: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2022. 299 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Сходознавство. Актуальність та перспективи», присвячені проблемам східної філології, освіти та виховання, методики навчання сходознавчих дисциплін, перекладу, міжкультурної комунікації, літературознавства, історії, економіки, політики, соціуму країн Сходу. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних та історичних спеціальностей.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С.Сковороди, 2022

Коба Софія. Китаєзнавчий компонент у підручниках для іноземних студентів на прикладі підручника 汉语教程.....	123
Кравчук Ксенія. Урахування вікових особливостей слухачів при навчанні лексики китайської мови.....	125
Куліш Марія. Особливості онлайн-освіти в умовах пандемії COVID-19.....	126
Лобанова Дарина. Розвиток ініціативного говоріння на уроках китайської мови.....	128
Озерська Оксана, Котова Анна. Основні принципи організації самостійної роботи студентів, що вивчають японську мову.....	130
Приходченко Дарина. Гендерні стереотипи в сучасних підручниках з турецької мови.....	132
Приходько Дар'я. Формування навичок діалогічного мовлення на курсах китайської мови.....	135
Руда Наталія, Климова Ангеліна. Особливості вивчення синтаксису складного речення у китайській мові.....	136
Трибушко Наталія. Формування граматичної компетентності на початковому етапі навчання китайської мови у вищій школі.....	138
Фатьянова Катерина. Принципи відбору матеріалів для домашнього читання при вивченні турецької мови.....	140
Федорченко Анна. Використання автентичного поетичного матеріалу на заняттях з китайської мови на початковому рівні вивчення мови.....	142
Чихаріна Карина. Особливості роботи з фонетичним аспектом китайської мови.....	143

КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО КРАЇН СХОДУ

Akdenizli Fuat. Türk Matbaacılığının Başlamasındaki Gecikmenin Nedenleri.....	146
Çeliksap Sefa. Fotoğraf Kamerası Arkasında Türk Kadınları.....	148
Karaduman Çetin Can. Birinci Dünya Savaşı Propaganda İllüstrasyonlarında Türk İmgesi.....	150
Kozak Selma. Kent ve Tasarım Özgürlüğü: Kamusal Enstalasyon.....	152
Metin Ayşe Simay. Bilim ve Sanatın Kesişimi: Maskeler.....	155
Metin Mehmet Sunay. Atatürk ve Matematik.....	157
Pirana Yeliz. Kosova'da Türk Olmak.....	159
Şişman Mustafa Semih. Yeniçeriler ve Tabur (Orta) Flamalarının İncelenmesi.....	161
Ümay Duygu. Türkgrafik Tasarım Tarihi'nde Art Deco Yansımaları.....	163
Yalnızcık Perincan. Günümüz Türk Resim Sanatından Kısa Bir Kesit.....	165
Ковтун Наталія. J-HOROR як складова японської культури.....	168
Корнеєва Людмила. Самогубство закоханих у японській культурній традиції.....	170
Кошеленко Олена. Філософсько-естетична концепція кінцугі як засіб конструктивної саморефлексії.....	172
Проша Ольга. Мистецтво іранського шрифту насталік у сучасному дизайні.....	174
Рябухіна Маргарита. Вплив Конфуція на культуру Китаю.....	175
Самойленко Наталя. Елемент традиційного етикету гун шоу (拱手礼) – від давніх часів до сучасності.....	176
Самойлова Сніжана. Особливості китайського етикету за столом.....	178

ІСТОРІЯ СХОДУ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Ахалмосулишвили Теимураз. „აღმოსავლეთის საკითხი
 “ – XIX საუკუნის მეორე ნახევრის ევროპის სახელმწიფოთა დიპლომატიურ და

7) сформувати діалогічну усномовленнєву компетентність.

Навчання діалогічного мовлення на курсах китайської мови дає можливість вчити учнів правильно реагувати на ту чи іншу мовну ситуацію. Роботу над розвитком діалогічного мовлення студентів на початковому етапі треба проводити активно і з обов'язковою орієнтацією на живе спілкування, реальні комунікативні ситуації. Тренувальні вправи для вироблення вмінь ставити запитання й давати відповіді на них, слухати й продукувати діалогічне висловлювання, робота над мовними штампами, характерними для діалогічного мовлення, лише в комплексі можуть дати позитивний результат. При цьому мають бути створені різноманітні ситуації для спілкування і підбирати необхідні вербально-зорові опори для ефективного навчання китайської мови. Стійка динаміка якості знань учнів є підтвердженням ефективності впровадження досвіду та обґрунтовує доцільність використання запропонованих засобів формування комунікативної компетенції у діалогічному мовленні. Навчальні заняття для учнів — постійний пошук, спільна праця, в основі якої довіра та спільне бажання досягнути бажаного результату. Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок: перед тим як навчати діалогічного мовлення з певної теми, викладач повинен чітко визначити, якого функціонального типу діалогу він навчатиме студентів. Залежно від цього доцільно добирати або складати відповідні діалоги-зразки, враховуючи, якими готовими фразами оволодівають студенти і якими їм ще потрібно оволодіти.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Щукин А. Н. Современные интенсивные методы и технологии обучения иностранным языкам: Учебное пособие. М.: Филоматис. 2008. 188 с.2.
2. Лейба К. Ю. Методики викладання лексики. Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I Міжнародної науково-методичної конференції 20 березня 2020 р.
3. Кочан І. М. Словник-довідник із методики викладання української мови / І. М. Кочан, Н. М. Захлюпана. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка. 2005. 306 с.
4. Лозова О. М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови. Навчально-методичний посібник. Київ. 2010 .
5. Попова О. В. Професійно-мовленнєва підготовка майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської педагогічної освіти. Одеса: Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського. ВОІ СОІУ «Атлант», 2016. 645 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ СИНТАКСИСУ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

к.ф.н., доц. Руда Наталія Вікторівна

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Климова Ангеліна, студентка 3 курсу

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

Актуальність теми обумовлена розвитком вивчення граматики китайської мови, починаючи з початку ХХ ст., синтаксис є невіддільною частиною вивчення китайської граматики, а також предметом уважного та поглибленого вивчення у самому Китаї та серед синологів усього світу. Однак синтаксис складних речень залишається недостатньо вивченим й досі, оскільки до останнього часу пріоритетним було вивчення морфології та принципів побудови простих речень.

Сутність проблеми полягає у відсутності методики та комплексного підходу до навчання синтаксису складного речення. Таким чином, ускладнює процес вивчення складних синтаксичних конструкцій серед студентів, адже знання синтаксису допомагає в побудові висловлювання як в усному, так і письмовому мовленні.

Метою вивчення синтаксису складного речення постає навчити студентів правилам зв'язування слів і словоформ, уміння аналізувати ті єдності, у яких функціонують взаємозалежні слова та форми слів - навчити студентів уміння аналізувати складне речення, конструювати самим складні синтаксичні конструкції.

Завдання викладання синтаксису китайської мови полягають у тому, щоб:

1) дати певне коло знань про синтаксичний лад китайської мови, синтаксичні одиниці, види синтаксичного зв'язку, про структуру, семантику, функціонування словосполучення, простого та складного речення, тексту; 2) розвинути навички свідомого використання мовних засобів; 3) сформувані навички багатоаспектного аналізу синтаксичних конструкцій; 4) виробити пунктуаційні, інтонаційні навички практичного користування мовою.

Найбільш важливим є уявлення про складне речення, що отримало розвиток у китайській мові, та значною мірою зумовлено тими ідеями, які розвивав з цього питання Лі Цзіньсі [2], автор першої в Китаї граматики сучасної китайської мови. Автор дотримується точки зору традиційного уявлення про складне речення, як про деяке об'єднання в єдине ціле двох та більше простих речень.

На сучасному етапі в своїй роботі Є.І. Шутова визначає синтаксис складного речення як певний спосіб структурної організації речення, у якому одна або кілька його структурно-функціональних елементів виражаються предикативним поєднанням слів [1]. Автор пояснює це тим, що у змістовному плані побудова складного речення визначається загальною системою синтаксичних опозицій китайської мови, що визначають розподіл категорії синтаксичного зв'язку на типи (підтипи) та їх варіанти, що знаходить своє узагальнене вираження у системі членів речення. Таким чином, автор звертає увагу на розподіл підметно-присудкові складні, складносурядні та складнопідрядні речення. На наш погляд, слід зазначити, що глибше засвоєння розподілів категорії синтаксичного зв'язку, типи (підтипи) та їх варіанти, як особливості вивчення синтаксису складного речення, має бути шляхом систематичного повторення пройденого матеріалу. Цей аспект дає можливість знизити кількість помилок, що допускаються учнями при граматичному розборі речень, що пов'язано з невмінням правильно вичленувати предикативні одиниці, що входять до складу складного речення, з невмінням виділяти рівні членування в багатокомпонентних конструкціях.

У методиці викладання синтаксису китайської мови існують класичні засоби навчання синтаксису складного речення, що містять роботу, як з аналізу синтаксичних явищ, так і за їх вживанням у мові учнів. Серед засобів слід виділити наступні: відмежування одних синтаксичних структур від інших, визначення структури даної синтаксичної одиниці, знаходження в реченнях тих чи інших структурних частин, складання схем речень, складання речень за схемами, складання речень вказаної структури, повний або частковий синтаксичний розбір словосполучень та речень різних структур, диктанти, підбір співвідносних конструкцій, трансформація речень, встановлення смислових відносин між частинами складного речення, пунктуаційний аналіз, інтонуювання речень, складання власних висловлювань, переклад речень.

Зі сказаного раніше випливає, що синтаксис китайської мови як навчальна дисципліна є одним з необхідних та основних теоретичних та практичних курсів та на сьогодні, потребує є розробки та застосування нових засобів у викладанні такого розділу граматики китайської мови як синтаксис складного речення та його особливостей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Шутова Е.И. Синтаксис современного китайского языка. М.: Наука, 1991. С.334 - 335.
2. Li, 1933 — Li Jinxi. Guoyu xinzhu wenfa (Новая грамматика национального языка). Beijing, 1933.

ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Трибушко Наталія, студентка 4 курсу

Київський університет імені Бориса Грінченка

Науковий керівник: викладач кафедри східних мов і перекладу Ситник І. В.

КНР є однією із найрозвиненіших державу світі. З кожним днем відбувається посилення дипломатичних, політичних, економічних і освітніх зв'язків України та КНР. Відповідно зростає цікавість до вивчення китайської мови. Зараз, як ніколи раніше, постає потреба в кваліфікованих фахівцях і розвитку системи навчання китайської мови.

«Система навчання китайської мови» (кит. 东方汉语教学系统) – це загальна модель навчального процесу, що відповідає певній методичній концепції, яка обумовлюється середовищем навчання, цілями, змістом, принципами та засобами навчання відповідно до специфіки китайської мови [1]. Цілі, принципи та засоби, зміст та відбір матеріалу – це ті компоненти, які сприяють ефективному функціонуванню «системи навчання китайської мови».

Однією з основних цілей навчання китайської мови є формування іншомовної комунікативної компетентності в студентів. Комунікативна компетентність – це вміння і здатність ставити і вирішувати певні типи комунікативних задач; визначати цілі комунікації, оцінювати ситуацію, враховувати наміри і способи комунікації, бути готовим до змін власної мовленнєвої поведінки [2].

Сучасна методика навчання іноземних мов виділяє такі види мовних компетентностей: лексичну, фонетичну, граматичну компетентності, а також компетентність у техніці читання і письма [1]. Китайська писемність є ієрогліфічною, то до лексичної компетентності додаються також знання ієрогліфів.

Граматична компетентність – це здатність людини до коректного граматичного оформлення своїх усних і писемних висловлювань та розуміння граматичного оформлення мовлення інших, яка базується на складній і динамічній взаємодії відповідних навичок і знань та граматичної усвідомленості [1].

На початковому етапі вивчення китайської мови студенти першого ступеня навчання згідно з вимогами «Міжнародного стандарту здібностей комунікації китайською мовою» повинні розуміти основний порядок слів, мовленнєві зразки, речення із загальними запитаннями, числівники та загальноживані рахівні слова, особові займенники, вказівні займенники, основні види прислівників, основні фрази для опису людей і предметів [3]. Вивчення китайської мови на I курсі – період первинного накопичення студентами знань, набуття ними елементарних навичок та умінь в усіх мовних аспектах і видах володіння мовою.

При навчанні китайської мови використовуються різні методи, найпоширенішим є свідомо-комунікативний підхід, при якому ведеться комплексне навчання всіх видів мовної діяльності на основі розвитку усної мови. Цей метод дозволяє максимально стимулювати мовну активність і творчість студентів на уроці. Саме цей метод